

**SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA** | STOCKHOLM  
sh.se

# Vem vann?

Om valet och hur vi hamnade här



# För att vinna val krävs - förtroende

## För förtroende krävs....

- En trovärdig berättelse
- Ett autentiskt ledarskap
- Att prata om relevanta frågor
- Att synas och höras

## Men behöver även

- Högt valdeltagande
- Och ha lite tur....

# Trovärdig berättelse

- Berättelse om vad man vill med Sverige idag och i framtiden
- Logiska reformer ur berättelsen
- Timing



## Ord som de nya moderaterna använder:



Förbättra  
Undersköterska  
Det ska löna sig att arbeta  
Fler människor i arbete  
De som tjänar minst  
Mångfald  
Människor får bestämma själva  
Enskilda företag eller enskilda aktörer  
Nya jobb  
Människor som saknar jobb  
Människor  
Utanförskap



inte förändra  
inte offentliganställd  
inte sänka ersättningsnivån  
inte tillväxt  
inte låginkomsttagare  
inte privatisering  
inte välja själva  
inte privata företag  
inte riktiga jobb  
inte arbetslösa  
inte individer eller medborgare  
inte segregation

# Valet 2018

- Frånvarande!
- Möjligen Sverigedemokraterna som formulerat en berättelse – som andra följt efter
- ”Folkomröstning om välfärden”

# Autentiskt ledarskap

Autentiska ledare visar ett genuint ledarskap.

- Leder ur sin egen inre övertygelse.
- Är original, inte kopior.
- Grundar sina handlingar på sina värderingar
- Tror på vad de själva säger



# Valet 2018

- Busch Thor?
- Lööf?
- Åkesson?

Fråga: "Vilken betydelse hade partiledaren för Ditt val av parti i riksdagen i dag?"

Procent som anger partiledaren för det parti de röstade på som mycket betydelsefull för valet av parti

2010	Procent	2014	Procent	2018	Procent
1. Fredrik Reinfeldt (M)	45	1. Fredrik Reinfeldt (M)	45	1. Jimmie Åkesson (SD)	45
2. Jimmie Åkesson (SD)	27	2. Jimmie Åkesson (SD)	38	2. Ebba Busch Thor (KD)	35
3. Gudrun Schyman (FI)	26	3. Gudrun Schyman (FI)	33	3. Annie Lööf (C)	34
4. Göran Hägglund (KD)	25	4. Stefan Löfvén (S)	24	4. Ulf Kristersson (M)	31
5. Maud Olofsson (C)	25	5. Annie Lööf (C)	22	5. Gudrun Schyman (FI)	27
6. Jan Björklund (FP)	20	6. Göran Hägglund (KD)	22	6. Jonas Sjöstedt (V)	23
7. Mona Sahlin (S)	19	7. Jonas Sjöstedt (V)	19	7. Stefan Löfvén (S)	20
8. Språkrör (MP)	18	8. Jan Björklund (FP)	19	8. Jan Björklund (L)	17
9. Rick Falkvinge (PP)	13	9. Språkrör (MP)	14	9. Språkrör (MP)	7
10. Lars Ohly (V)	13				

# Prata om relevanta och trovärdiga frågor

Position sakfråga	Parti med bäst politik	M	L	C	KD	S	V	MP	SD	FI
1	Sjukvården	8%	3%	5%	4%	21%	9%	0%	8%	0%
2	Skola och utbildning	11%	18%	3%	1%	17%	5%	2%	6%	0%
3	Invandring/integration	13%	5%	5%	2%	16%	6%	1%	26%	1%
4	Lag och ordning	23%	5%	2%	1%	17%	4%	1%	15%	0%
5	Äldreomsorg	6%	3%	4%	6%	19%	8%	0%	9%	0%
6	Landets ekonomi	28%	1%	3%	0%	23%	5%	0%	6%	0%
7	Jobb/sysselsättning	21%	2%	5%	1%	22%	6%	1%	6%	0%
8	Pensioner	8%	3%	3%	3%	18%	9%	0%	10%	0%
9	Miljö/klimat	6%	2%	16%	0%	9%	5%	21%	5%	0%
10	Jämställdhet	9%	4%	6%	3%	16%	10%	1%	6%	7%

Cellen med högst värde per rad är grönfärgad, näst högst lite ljusare grön, tabellen är sorterad i den ordning svenska folket prioriterar frågorna.





Fråga: "Vilken betydelse har följande frågor för Ditt val av parti i riksdagsvalet idag?"

Fråga	Procent mycket stor betydelse						Förändring 2014 - 2018
	1998	2002	2006	2010	2014	2018	
1. Sjukvården	55	64	51	49	56	56	0
2. Skola och utbildning	59	67	54	54	59	55	- 4
3. Jämställdheten mellan kvinnor och män	36	44	37	37	38	48	+10
4. Sociala välfärden	-	-	-	46	51	47	- 4
5. Lag och ordning	40	47	41	32	35	45	+10
6. Svenska ekonomin	57	56	50	53	54	44	- 10
7. Äldreomsorgen	46	53	45	40	49	44	- 5
8. Pensionerna	-	-	-	33	40	41	+ 1
9. Flyktingar/invandring	19	32	25	26	35	41	+ 6
10. Sysselsättning	58	51	56	53	51	37	- 14
11. Din egen ekonomi	-	-	44	41	40	35	- 5
12. Skatterna	36	36	32	34	35	33	- 2
13. Miljön	27	34	31	34	34	33	- 1
14. Bostadsfrågan	-	-	-	-	34	32	- 2
15. Frågan om vinster i välfärden	-	-	-	-	34	32	- 2
16. EU	28	28	20	16	20	27	+ 7
17. Företagens villkor	32	32	35	30	30	26	- 4
18. Energi och kärnkraft	30	29	35	30	28	26	- 2
19. Försvarsfrågan	-	-	-	-	20	22	+ 2

Kommentar: Valu-frågan innehåller också svarsalternativen "ganska stor betydelse", "varken stor eller liten betydelse", "ganska liten betydelse" och "mycket liten betydelse".

# Valet 2018

- Sjukvård
- Lag och ordning
- Migration
- Klimat
- Regeringsfrågan!
- Men skolan?
- Jämställdhetsfrågan?
- Företagarfrågor?

# Få exponering

- Att synas och höras!
- Syns du inte så finns du inte



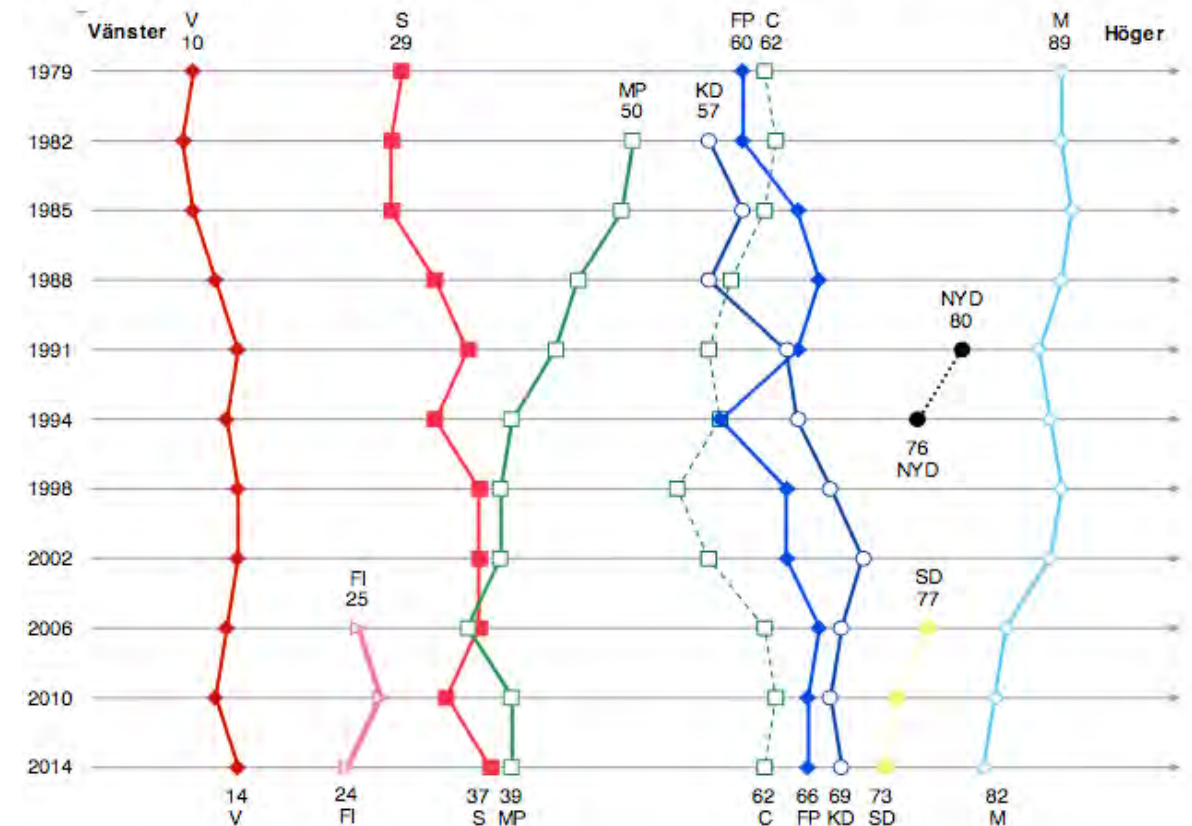
# Valet 2018

- Riksdagspartierna!
- Egna och andras kanaler

# Öka valdeltagandet

- Genom tydliga skiljelinjer
- Ideologiskt impregnerade budskap
- Skapa spänning...min röst spelar roll...

Figure 2. Voters' perceptions of party positions along the left-right dimension 1979-2014 (means)



**Kommentar:** Intervjufrågan lyder: "Man brukar ju ibland tänka sig att partierna kan ordnas från vänster till höger efter politisk ställning. På det här kortet finns en skala. Jag skulle vilja att Du placerade de politiska partierna på skalan. Var någonstans skulle Du vilja placera [parti]". Skalan går från 0 "långt till vänster" till 10 "långt till höger" med mittenalternativet 5="varken till vänster eller till höger". Medeltalen har i figuren multiplicerats med 10 för att undvika decimaler i framställningen. Piratpartiet placerades på 48 i snitt 2010.

**Källa:** valundersökningar 1979-2014.

# Valet 2018

- Alltjämt engagerande val
- Ojämnt deltagande – ökade klyftor
- Svårt se tydliga skiljelinjer

## svt VALU Vänster-Höger

Fråga: "Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle Du placera in Dig själv?"

Samtliga	Vänster	Varken eller	Höger	Summa procent
1991	34	26	40	~100
1994	40	26	34	~100
1998	41	21	38	~100
2002	44	22	34	~100
2006	37	22	41	~100
2010	38	20	42	~100
2014	40	22	38	~100
2018	37	21	42	~100

Vägda resultat 2014 - 2018

28

# Ha lite tur



# Valet 2018

- Rekordvarm sommar och bränder
- Expressens partiledardebatt?





# Valet 2018

## Vad tar vi med oss?

- Att det finns tre block i svensk politik: socialistiskt, liberalt, konservativt
- Att partier som i väljarnas ögon vill något och står för något premieras (V, SD, C, KD)
- Att de etablerade partierna misslyckats med att bryta klyftan mellan de har och de som upplever sig, inte ha
- Att valet kanske delvis är ett "protestval"?!
- Att opinionsmätningar kan spreta
- Att Sverige till stor del liknas övriga Europa
- Att Sverige INTE liknar övriga Europa

Tack för mig!